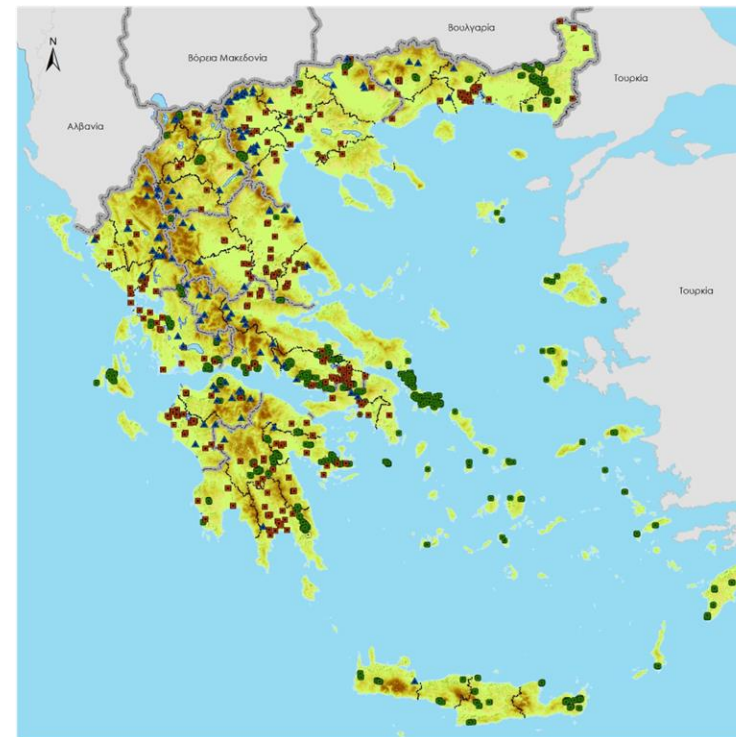

**Αναζητώντας την εξισορρόπηση στον χώρο μεταξύ των αναγκών για
ενεργειακή αυτονομία και του περιβάλλοντος:
Μαθήματα από τη Μελέτη Αναθεώρησης
του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ**

Αθηνά Γιαννακού
Ομότιμη Καθηγήτρια
ΤΜΧΑ ΑΠΘ

Διάλεξη στο ΔΠΜΣ Πολεοδομία-Χωροταξία, ΕΜΠ
Μάθημα: Προσεγγίσεις Χωρικής Ανάπτυξης και
Σχεδιασμού. Ελλάδα και Ευρώπη

Πέμπτη 11-01-2023

Βασική εισροή

- **Μελέτη:** Αξιολόγησης και Αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΧΠ-ΑΠΕ)
- **Εργοδότης:** Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- **Ανάδοχοι:**

ΓΕΩΧΩΡΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ Α.Ε.

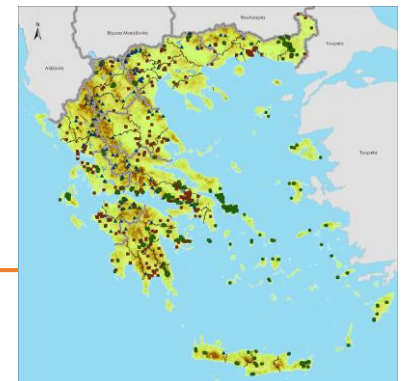
Δρ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ ΑΘΗΝΑ

ΤΣΑΚΙΡΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

ΜΩΥΣΙΑΔΗ ΘΕΟΔΟΥΛΗ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ο.Ε.

Δρ. ΜΟΥΤΣΙΑΚΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ

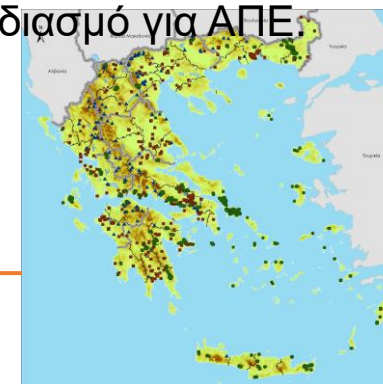
Το ευρύτερο αναπτυξιακό και θεσμικό πλαίσιο που επηρεάζει την ανάπτυξη των ΑΠΕ

■ Αναπτυξιακό πλαίσιο

- βασικό Ευρωπαϊκό αναπτυξιακό πλαίσιο
- εθνικό αναπτυξιακό πλαίσιο
- πλαίσιο με αναφορά σε ειδικότερες μορφές ΑΠΕ
- Ευρωπαϊκό στρατηγικό πλαίσιο που αφορά στο περιβάλλον και τη συνοχή και συσχετίζεται άμεσα με το χωρικό σχεδιασμό για ΑΠΕ
- χρηματοδοτικά εργαλεία

■ Θεσμικό πλαίσιο

- βασικό Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο
- εθνικό πλαίσιο,
- Ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο με αναφορά σε ειδικότερες μορφές ΑΠΕ
- Ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο για το περιβάλλον με άμεση συσχέτιση με το χωρικό σχεδιασμό για ΑΠΕ.
- νομολογίας του ΣΤΕ και σχετικές γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Αξιολόγηση του χωρικού πρότυπου ανάπτυξης ανα κατηγορία ΑΠΕ

- **Χωρική οργάνωση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ συνολικά και ανά κατηγορία**
  - υφιστάμενες εγκαταστάσεις (εγκαταστάσεις με άδεια λειτουργίας)
  - άμεσα προβλεπόμενες (εγκαταστάσεις με άδεια εγκατάστασης)
- **Χωρική κατανομή εγκαταστάσεων ΑΠΕ σε διαδικασία αδειοδοτήσεων συνολικά και ανά κατηγορία**
  - εγκαταστάσεις με άδεια παραγωγής
  - εγκαταστάσεις με αίτηση σε αξιολόγηση
  - καταγράφονται ως στοιχείο του επενδυτικού ενδιαφέροντος και εν γένει της ζήτησης για εγκατάσταση ΑΠΕ
- Η χωρική θεώρηση αφορά το σύνολο της χώρας και την περιφερειακή κατανομή των εγκαταστάσεων και της ισχύος (επίπεδο Περιφερειών και Περιφερειακών Ένοτήτων).
- Η χωρική θεώρηση συσχετίζεται, επίσης, με τη διάκριση του Εθνικού Χώρου ανά κατηγορίες που προβλέπονται στο άρθρο 5 του ισχύοντος ΕΧΠ-ΑΠΕ, καθώς και με βασικά φυσικο-γεωγραφικά δεδομένα του εθνικού χώρου.

Αξιολόγηση του χωρικού πρότυπου ανάπτυξης ανά κατηγορία ΑΠΕ

■ Κατανομή των εγκαταστάσεων ΑΠΕ εντός οικολογικά ευαίσθητων περιοχών

- εγκαταστάσεις σε όλα τα στάδια αδειοδότησης ανά κατηγορία σε σχέση με τις προβλεπόμενες από το ΕΧΠ-ΑΠΕ ζώνες αποκλεισμού
- η χωρική θεώρηση αφορά στο σύνολο της Χώρας
- ως βασικό συγκρίσιμο μέγεθος χρησιμοποιείται ο αριθμός των εγκαταστάσεων

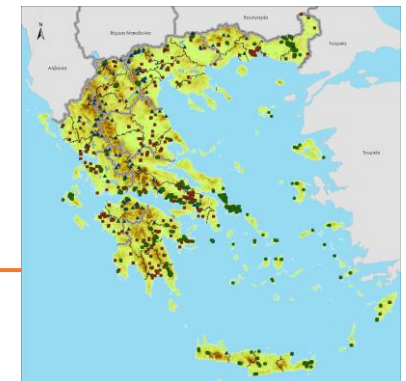
■ Οι ζώνες αποκλεισμού που ελέγχθηκαν:

➤ Ως προς το φυσικό περιβάλλον:

- οικότοποι προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000
- περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης και οι περιοχές προστασίας της φύσης
- πυρήνες Εθνικών Δρυμών
- υγρότοποι Ramsar
- αισθητικά δάση
- κηρυγμένα μνημεία της φύσης

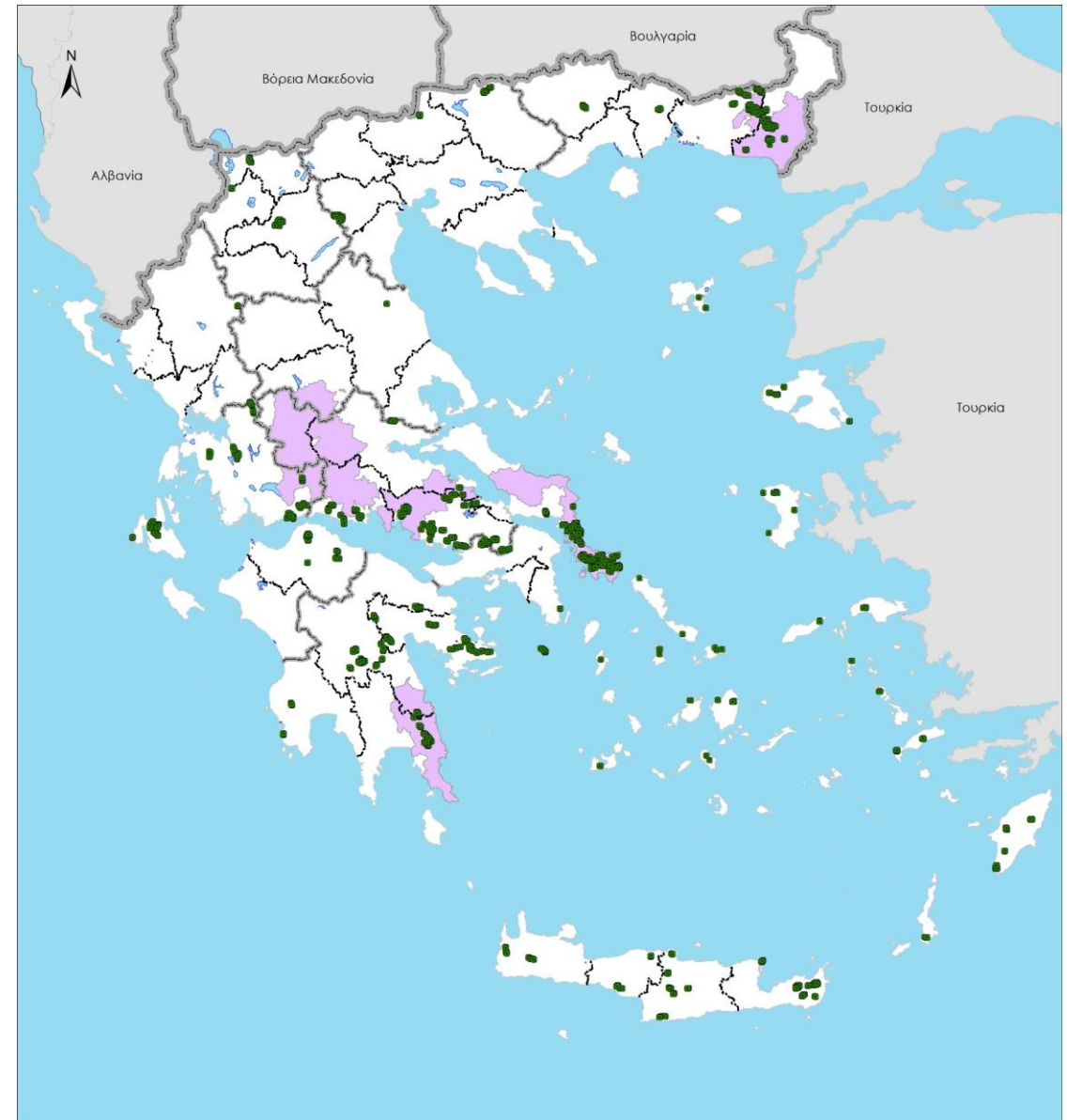
➤ Ως προς την πολιτιστική κληρονομιά:

- κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς
- άλλα μνημεία μείζονος σημασίας
- οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α

Χωροθέτηση ανεμογεννητριών με άδεια λειτουργίας βάσει της διάκρισης της ηπειρωτικής χώρας σε Π.Α.Π. και Π.Α.Κ.

- Εντός Π.Α.Π.: 769 από 2.398 Α/Γ
  - 481 Α/Γ στη 2η Π.Α.Π. (Στερεά Ελλάδα)
    - 394 Α/Γ Νότια Εύβοια
  - 193 Α/Γ στην 1η Π.Α.Π. (Π.Ε. Ροδόπης-Έβρου)
  - 95 Α/Γ στην 3η Π.Α.Π. (χερσόνησος Λακωνίας)
  - Συνολική Ισχύς 975 MW - 38% της συνολικής ισχύος που παράγεται από αιολική ενέργεια
  - Μέση Ισχύς ανά Α/Γ 1,27 MW
  - Μεγάλες εκτάσεις και των τριών Π.Α.Π. στις οποίες δεν υπάρχουν εγκατεστημένες ανεμογεννήτριες
- Εκτός Π.Α.Π.: 1.629 Α/Γ
  - Συνολική Ισχύς 2.539 MW
  - Μέση Ισχύς ανά Α/Γ 1,56 MW

Χωροθέτηση ανεμογεννητριών με άδεια εγκατάστασης βάσει της διάκρισης της ηπειρωτικής χώρας σε Π.Α.Π. και Π.Α.Κ.

- Εντός Π.Α.Π.: 314 από 650 Α/Γ (48% του συνόλου)
  - 296 (ποσοστό 94%) στη 2η Π.Α.Π (Στερεά Ελλάδα)
  - Συνολική Ισχύς 766 MW
  - Μέση Ισχύς ανά Α/Γ 2,44 MW
- Εκτός Π.Α.Π.: 336 Α/Γ
  - Συνολική Ισχύς 805 MW
  - Μέση Ισχύς ανά Α/Γ 2,4 MW

Χωροθέτηση ανεμογεννητριών με άδεια εγκατάστασης επί του ατλαντικού πελάγους

- Μεγάλα υψόμετρα (ορεινές περιοχές)
- Κορυφογραμμές ορεινών όγκων
- Δεν επικρατεί κάποια συγκεκριμένη διεύθυνση

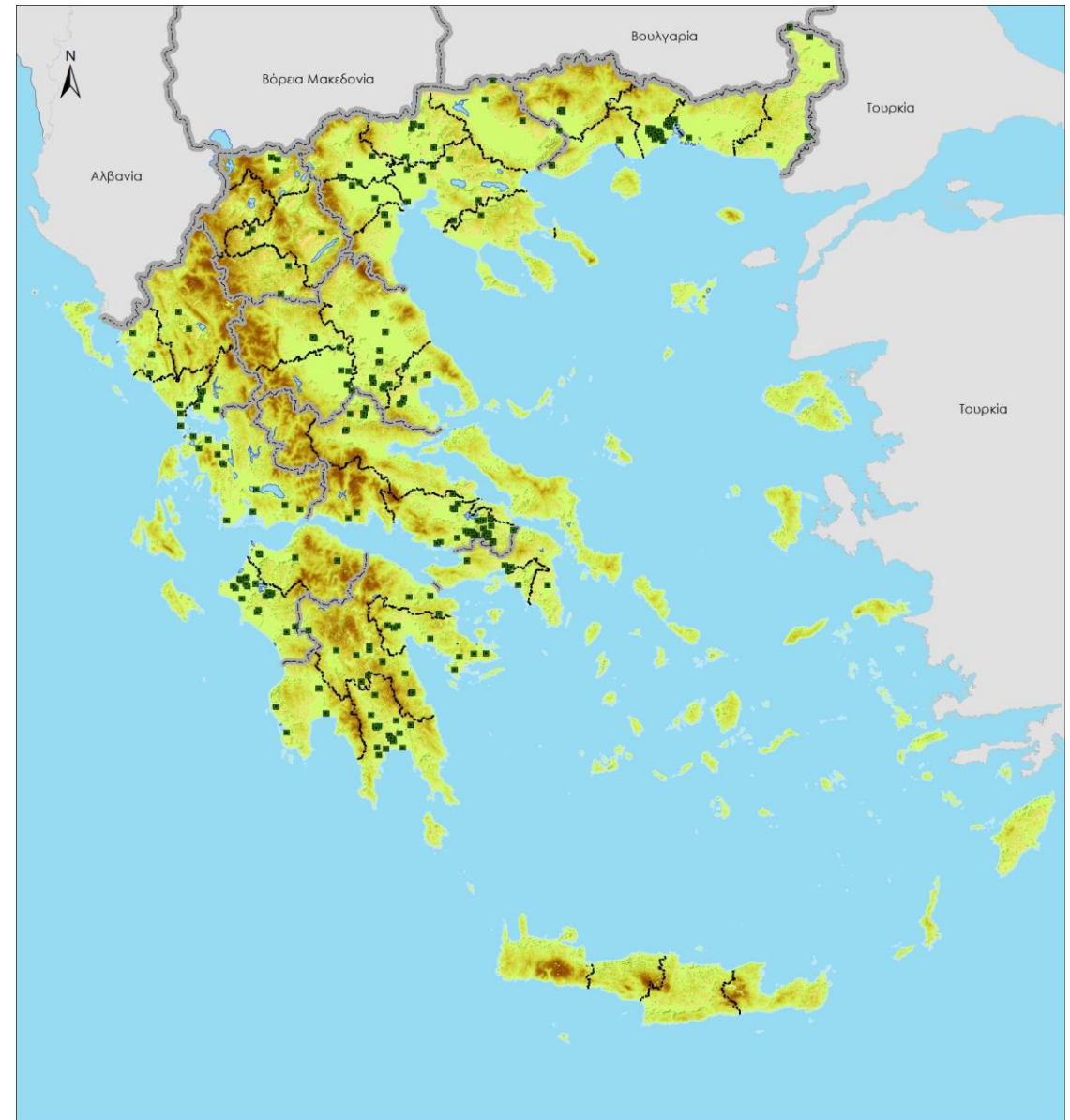

Χωροθέτηση Φ/Β σταθμών ισχύος > 1MW με άδεια λειτουργίας επί του ανάγλυφου της χώρας

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Αρ. Φ/Β ΣΤΑΘΜΩΝ	ΙΣΧΥΣ (MW)	ΜΕΣΗ ΙΣΧΥΣ (MW/ΦΒΣ)
Φ/Β Σταθμοί > 1MW	266	716,59	2,69
Φ/Β Σταθμοί με απόφαση Εξαίρεσης	1.876	197,74	0,11

- Μόνο Ηπειρωτική Χώρα
- 50 Φ/Β σταθμοί (19% των σταθμών με άδεια λειτουργίας) στην Περιφέρεια Πελοποννήσου
  - Παραγόμενη ισχύς 136MW.
  - Μέση ισχύς ανά σταθμό 2,72MW
- Ηπιότερες κλίσεις και επίπεδα εδάφη

Χωροθέτηση Φ/Β σταθμών ισχύος > 1MW με άδεια εγκατάστασης επί του ανάγλυφου της χώρας

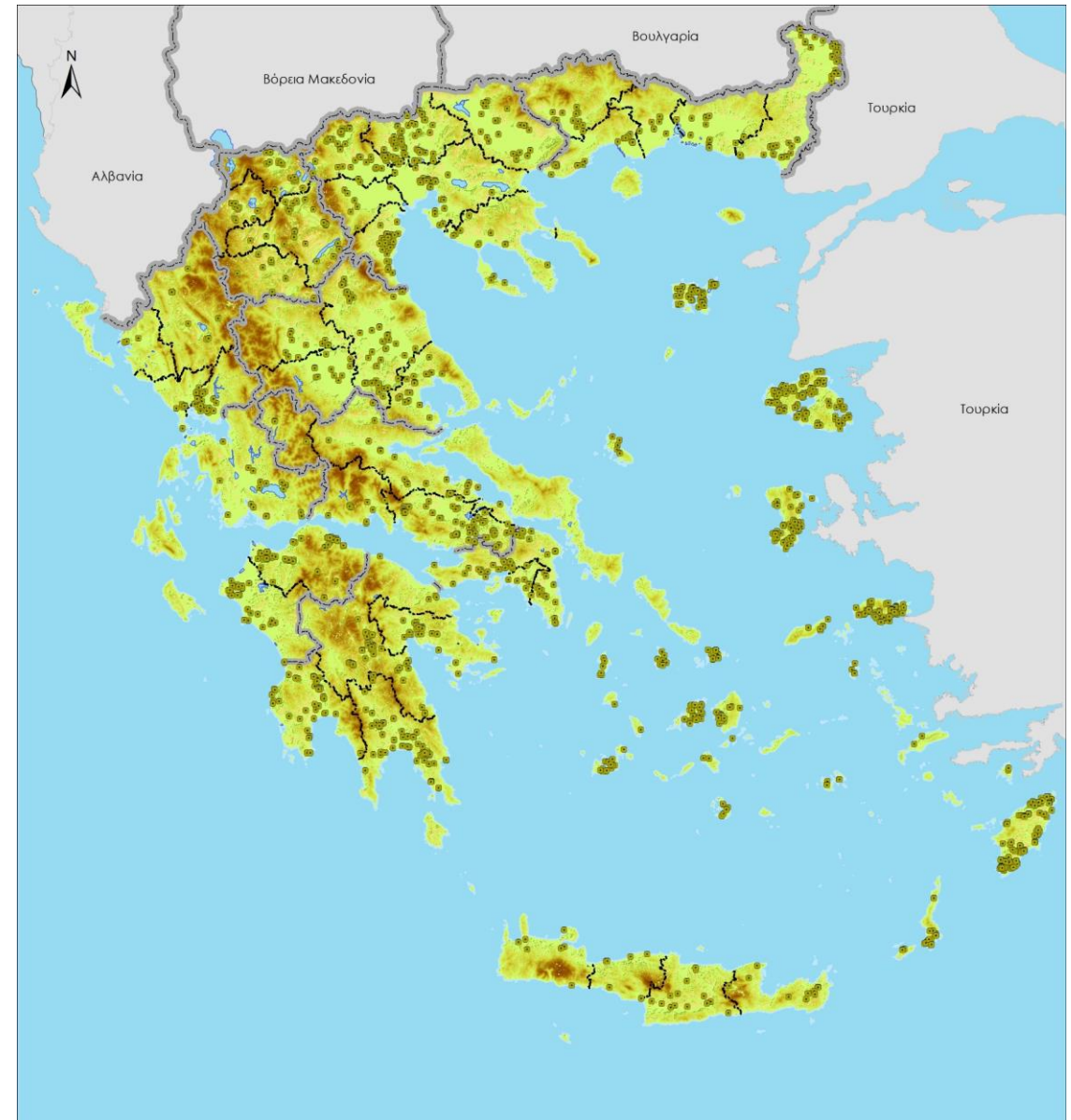
- Μόνο Ηπειρωτική Χώρα
- 57 Φ/Β σταθμοί στο σύνολο της Χώρας
  - 17 Φ/Β σταθμοί στην Περιφέρεια Πελοποννήσου
  - 12 Φ/Β σταθμοί στην Περιφέρεια Κ. Μακεδονίας
  - Ελαφρώς αυξημένη μέση ισχύ 2,73 MW/ΦΒΣ

Χωροθέτηση Φ/Β σταθμών με απόφαση εξαίρεσης ισχύος επί του ανάγλυφου της χώρας

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Αρ. Φ/Β ΣΤΑΘΜΩΝ	ΙΣΧΥΣ (MW)	ΜΕΣΗ ΙΣΧΥΣ (MW/ΦΒΣ)
Φ/Β Σταθμοί > 1MW	266	716,59	2,69
Φ/Β Σταθμοί με απόφαση Εξαίρεσης	1.876	197,74	0,11

- Χωροθετούνται σε ήπια εδάφη, αγροτική γη και κοντά σε υφιστάμενα δίκτυα μεταφοράς ενέργειας, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις χωροθετούνται επί υφιστάμενων κτιρίων
- Στο σύνολο της χώρας, ηπειρωτική και νησιώτικη, εκτός της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων
- Περισσότεροι σταθμοί στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Κεντρικής Μακεδονίας
- Λιγότεροι σταθμοί στις Περιφέρειες Κρήτης, Ηπείρου και Αττικής

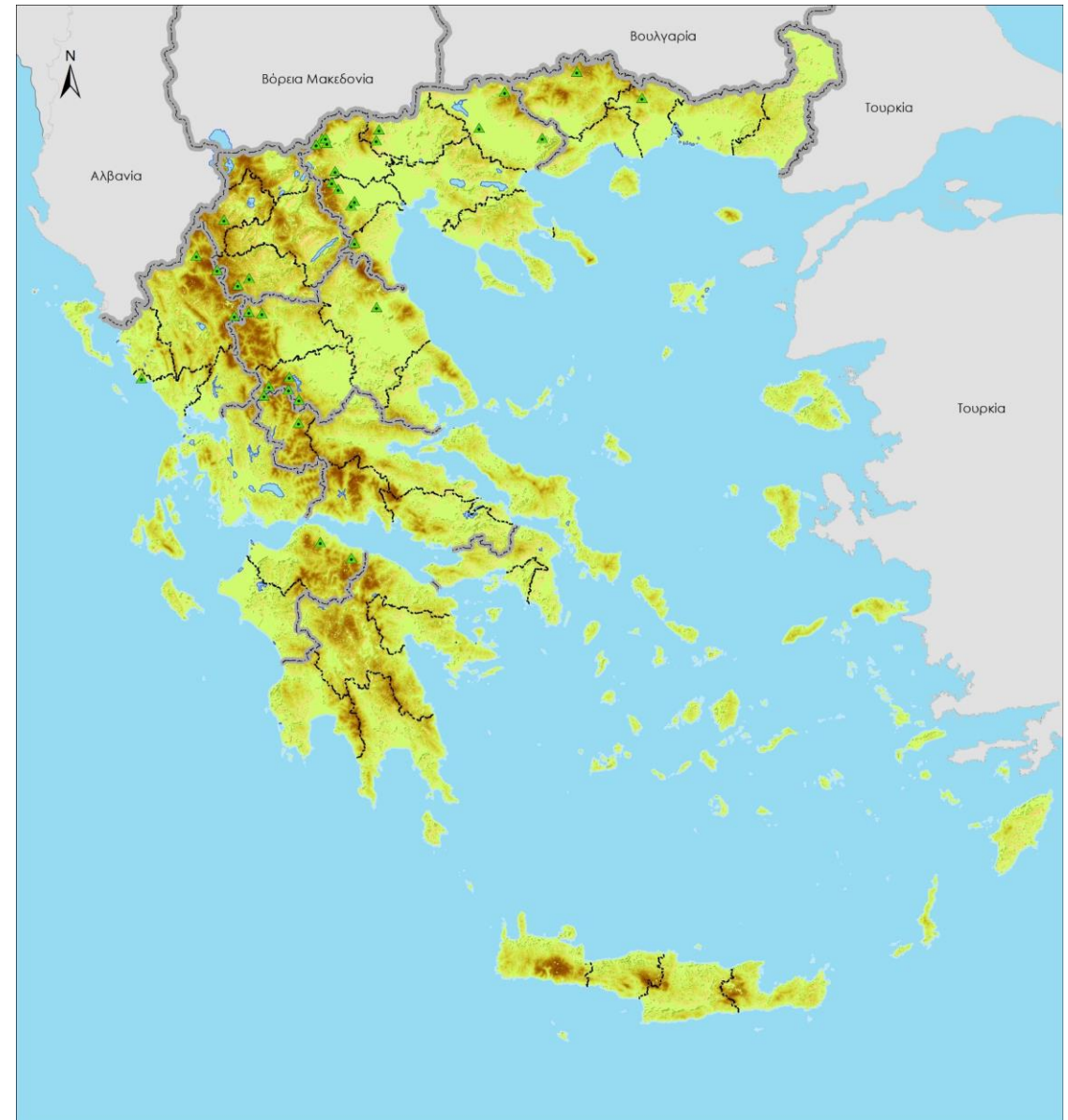
Χωροθέτηση των μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών με άδεια λειτουργίας επί του ανάγλυφου της χώρας

- 121 ΜΥΗΣ με άδεια λειτουργίας στο σύνολο της Χώρας
  - 35 ΜΥΗΣ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
  - 1 ΜΥΗΣ στις Περιφέρειες Κρήτης και Αττικής
  - Κανένας στις υπόλοιπες νησιωτικές περιφέρειες
  - Παραγόμενη Ισχύς 251MW
  - Μέση Ισχύς 2,08MW
- Ορεινές και ημιορεινές περιοχές
- Πλαγιές των ορεινών όγκων

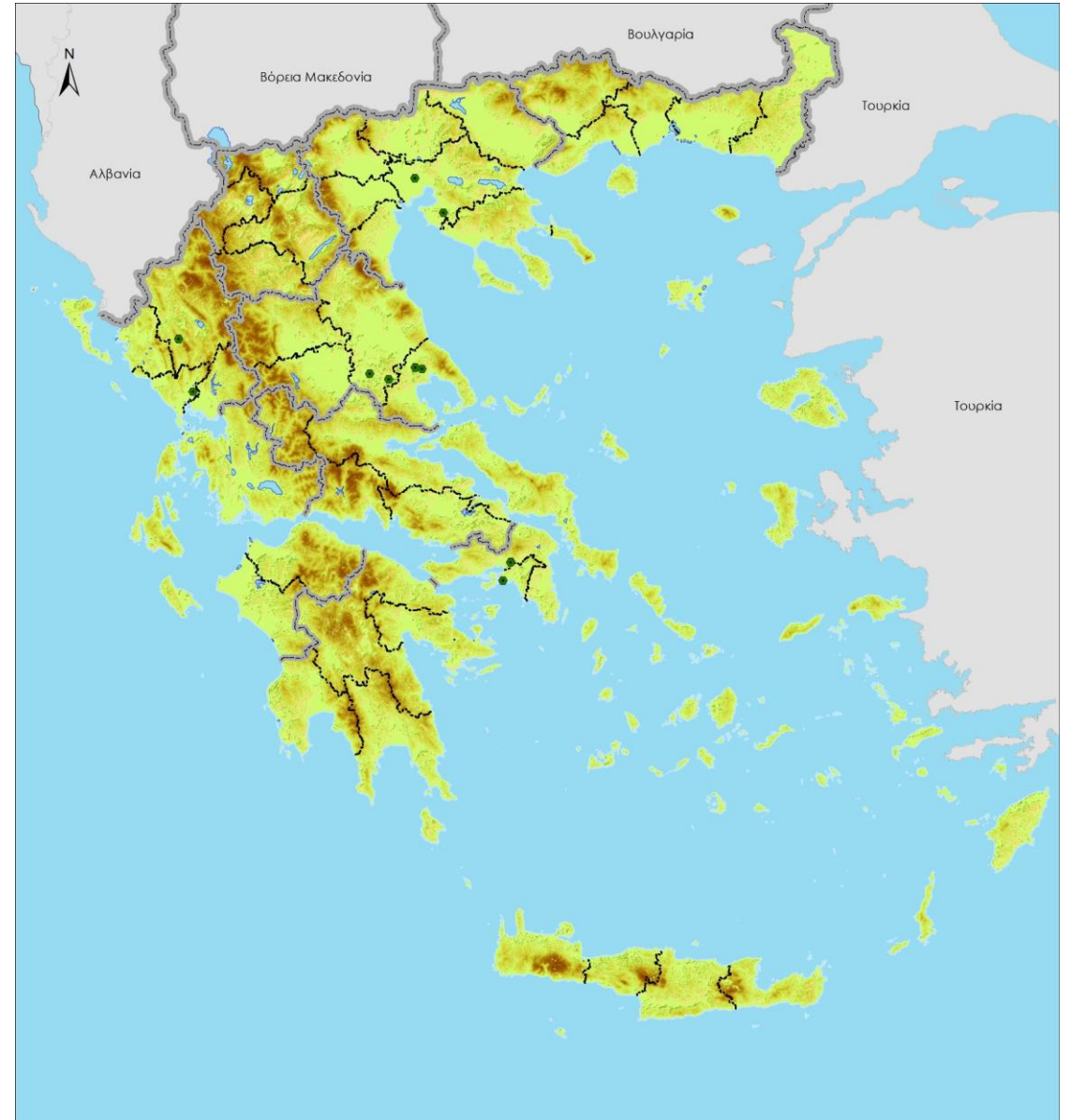
Χωροθέτηση μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών με άδεια εγκατάστασης επί του ανάγλυφου της χώρας

- 36 ΜΥΗΣ με άδεια εγκατάστασης στο σύνολο της Χώρας
  - 15 ΜΥΗΣ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
  - 7 ΜΥΗΣ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας
  - Κανένας στις νησιωτικές περιφέρειες
  - Προβλεπόμενη Ισχύς 66MW
  - Μέση Ισχύς 1,88MW
- Ορεινές και ημιορεινές περιοχές
- Πλαγιές των ορεινών όγκων

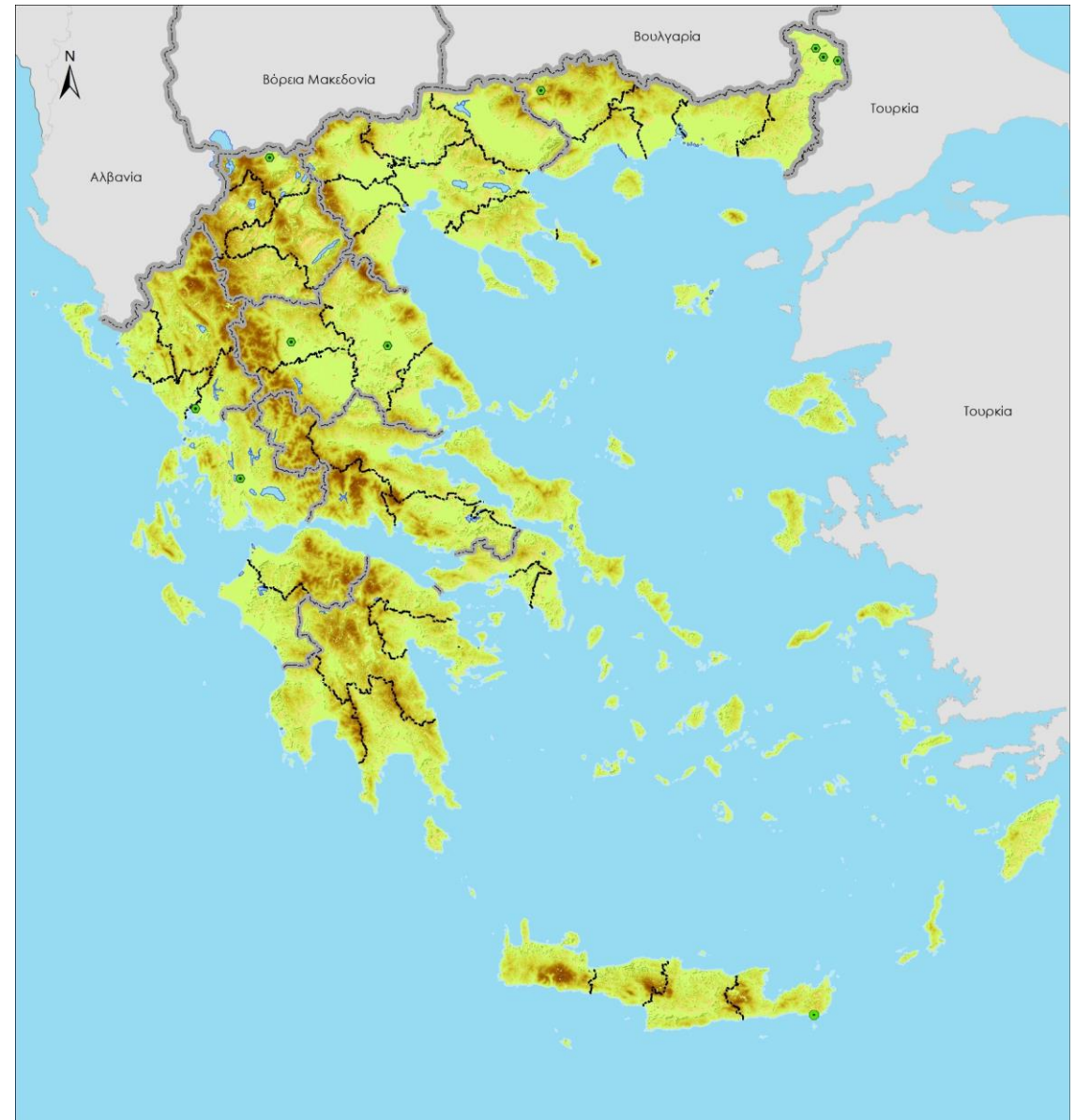
Χωροθέτηση λοιπών σταθμών ΑΠΕ με άδεια λειτουργίας επί του ανάγλυφου της χώρας

- 11 Σταθμοί βιομάζας/βιοαερίου
  - Παραγόμενη Ισχύς 62MW
  - Μέση Ισχύς 5,64MW
  - Από 2 μονάδες στις Π.Ε. Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Μαγνησίας και Δυτικής Αττικής
  - Από 1 μονάδα στις Π.Ε. Ιωαννίνων, Πρέβεζας και Πειραιώς
  - 2 στον ΧΥΤΑ Φυλής, 1 στον ΧΥΤΑ Ταγαράδων και 1 στον ΧΥΤΑ Βόλου
  - 1 στον Κ.Ε.Λ. Ψυτάλειας
  - 1 στη ΒΙΠΕ Θεσσαλονίκης και 1 στη ΒΙΠΕ Βόλου

Χωροθέτηση λοιπών σταθμών ΑΠΕ με άδεια εγκατάστασης επί του ανάγλυφου της χώρας

- 9 Σταθμοί βιομάζας/βιοαερίου
  - 3 μονάδες στην Π.Ε. Έβρου
  - Από 1 μονάδα στις Π.Ε. Δράμας, Φλώρινας, Λάρισας, Τρικάλων, Άρτας και Αιτωλοακαρνανίας
- 1 Ηλιοθερμικός Σταθμός

Χωροθέτηση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ με άδεια λειτουργίας επί του ανάγλυφου της χώρας

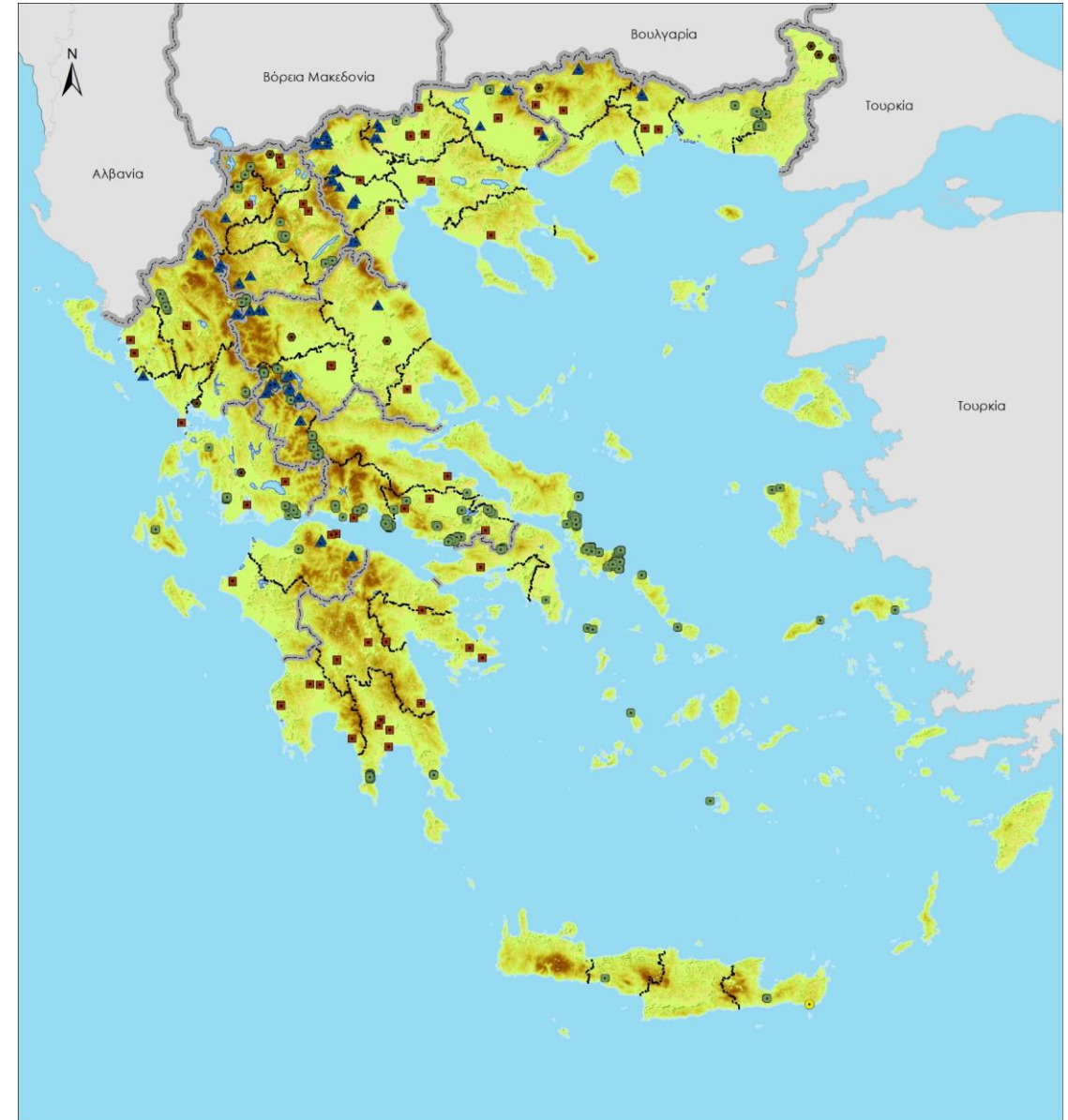
- Οι Α/Γ καθορίζουν την πυκνότητα των μονάδων ΑΠΕ και την παραγόμενη ισχύ και μέση ισχύ ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα

Χωροθέτηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ με άδεια εγκατάστασης επί του ανάγλυφου της χώρας

- Αντίστοιχα, οι Α/Γ καθορίζουν την πυκνότητα των μονάδων ΑΠΕ και την παραγόμενη ισχύ και μέση ισχύ ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα

Περιοχές προστασίας περιβάλλοντος

Βάσει του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών, οι ζώνες φυσικού περιβάλλοντος σε σχέση με τις προβλέψεις του ΕΧΠ-ΑΠΕ διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

Α) Ζώνες αποκλεισμού

- Οικότοποι προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000
- Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης
- Περιοχές προστασίας της φύσης
- Υγρότοποι Ramsar
- Πυρήνες Εθνικών Δρυμών
- Αισθητικά δάση
- Κηρυγμένα μνημεία της φύσης

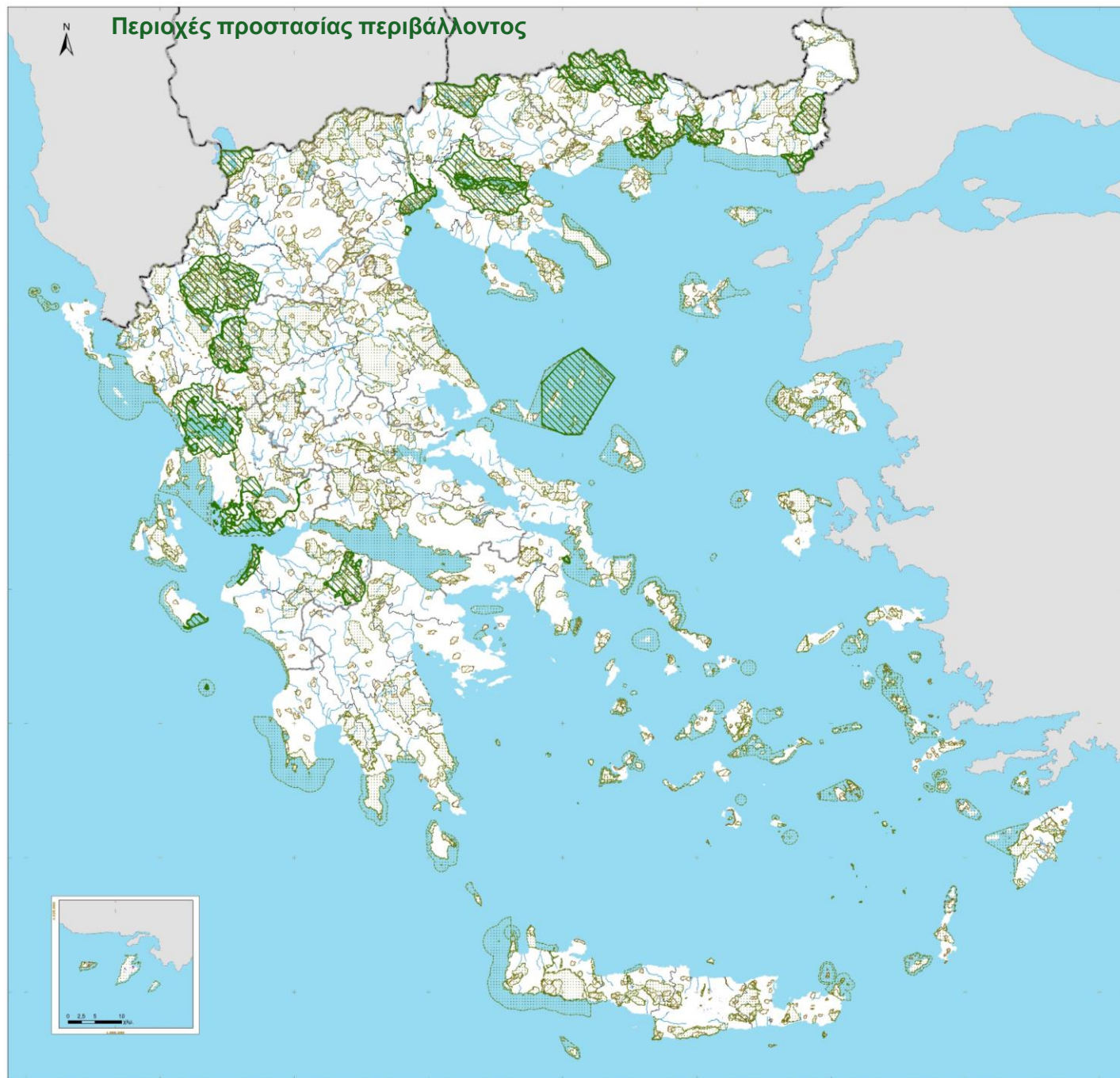

Περιοχές προστασίας περιβάλλοντος

Β) Ζώνες όπου επιτρέπονται εγκαταστάσεις

Με τήρηση των δεσμεύσεων καθορισμού χρήσεων γης και σχεδίων διαχείρισης, όπου υπάρχουν, και των όρων περιβαλλοντικής αδειοδότησης:

- Φυσικά Πάρκα του Ν. 3937/2011 πλην των ζωνών αποκλεισμού όταν τέτοιες εντοπίζονται σε αυτά
- Εθνικά Πάρκα του Ν. 4685/2020 πλην των ζωνών αποκλεισμού όταν τέτοιες εντοπίζονται σε αυτά
- ΕΖΔ και ΖΕΠ του Δικτύου Natura 2000 (ΚΥΑ 50743/2017) πλην των ζωνών αποκλεισμού όταν τέτοιες εντοπίζονται σε αυτές
- Καταφύγια Άγριας Ζωής των Ν. 3937/2011 και Ν. 4685/2020 πλην των ζωνών αποκλεισμού όταν τέτοιες εντοπίζονται σε αυτά
- Ζώνες Προστατευόμενων Τοπίων και Προστατευόμενων Φυσικών Σχηματισμών των Ν. 3937/2011 και Ν. 4685/2020 πλην των ζωνών αποκλεισμού όταν τέτοιες εντοπίζονται σε αυτές
- Ζώνες Διατήρησης Οικοτόπων και Ειδών του Ν. 4685/2020 σύμφωνα με το άρθρο 14γ του ΠΔ 59/2018 πλην των ζωνών αποκλεισμού όταν τέτοιες εντοπίζονται σε αυτές
- Ζώνες Βιώσιμης Διαχείρισης Φυσικών Πόρων του Ν. 4685/2020 σύμφωνα με το άρθρο 14δ του ΠΔ 59/2018 πλην των ζωνών αποκλεισμού όταν τέτοιες εντοπίζονται σε αυτές

Χωρικές επιπτώσεις των κατευθύνσεων του Ε.Χ.Π. για τις ΑΠΕ: Αιολική Ενέργεια

- **Εντός Π.Α.Π. συγκεντρώσεις:**
  - Στην 1η Π.Α.Π σε έναν άξονα ΒΔ-ΝΑ οι χωροθετημένες Α/Γ παρουσιάζουν σημαντική πυκνότητα και αποτελούν σημαντικό ποσοστό του συνόλου των ανεμογεννητριών που λειτουργούν στις Π.Ε. Ροδόπης και Έβρου
  - Στη 2η Π.Α.Π. παρατηρείται πολύ μεγάλη συγκέντρωση ανεμογεννητριών στο νότιο τμήμα της Εύβοιας
  - Στην 3η Π.Α.Π. παρατηρείται συγκέντρωση Α/Γ κυρίως στο κεντρικό τμήμα της
- **Εκτός Π.Α.Π. συγκεντρώσεις:**
  - Κυριότερες: ΝΔ Βοιωτία σε γειτνίαση με την Αττική, χερσόνησος της Αργολίδας, Παναχαϊκό όρος, Αρκαδία-Β. Λακωνία, Κρήτη, Κεφαλλονιά, Άγραφα (Θεσσαλία)
  - Μικρότερες: περιοχές Βόρεια του Κορινθιακού Κόλπου, Μάνη, Βέρμιο, Άσκιο, Πρέσπες και ΒΔ τμήμα Π.Ε. Ιωαννίνων, Ροδόπη
- Οι προβλεπόμενες χωροθετήσεις ενισχύουν και επεκτείνουν τις υφιστάμενες συγκεντρώσεις

Χωρικές επιπτώσεις των κατευθύνσεων του Ε.Χ.Π. για τις ΑΠΕ: Υδροηλεκτρική Ενέργεια

- Κυριότερες συγκεντρώσεις:
  - Οροσειρά του Βόρα
  - Άξονας Βέρμιο-Όλυμπος. Ξεκινάει από το Βέρμιο, συνεχίζει στα Πιέρια και στον Όλυμπο και καταλήγει στον Κίσαβο (Όσσα)
  - Άξονας της Πίνδου. Ξεκινάει (στο βόρειο άκρο της) από τον Σμόλικα, διατρέχει την Πίνδο, τα Άγραφα, τα Βαρδούσια και καταλήγει στον Παρνασσό
- Μικρές υφιστάμενες συγκεντρώσεις στις ορεινές περιοχές της Αχαΐας

Αξιολόγηση εναρμόνισης του ΕΧΠ-ΑΠΕ με άλλες χωρικές πολιτικές

■ **Συνάφεια με το Στρατηγικό Σχεδιασμό Εθνικού Επιπέδου:**

- αναλυτική καταγραφή των σχετικών με τις ΑΠΕ διατάξεων του ΓΠΧΣΑΑ, των λοιπών ΕΧΠ και της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- συνθετική αξιολόγηση των διατάξεων αυτών και της συνάφειάς τους με το ΕΧΠ-ΑΠΕ

■ **Συνάφεια με το Στρατηγικό Σχεδιασμό Περιφερειακού Επιπέδου:**

- συνοπτική παρουσίαση των κατευθύνσεων των νέων ΠΧΠ (εγκεκριμένων ή σχεδίων Υ.Α. υπό επικείμενη έγκριση) που σχετίζονται με τις ΑΠΕ και συνδέονται με το χωροταξικό σχεδιασμό
- αποδελτίωση όλων των διατάξεων-κατευθύνσεων των νέων ΠΧΠ που σχετίζονται με τις ΑΠΕ και παράλληλα αξιολόγηση της συνάφειάς τους με το ΕΧΠ
- συνθετική αξιολόγηση των νέων ΠΧΠ ως προς τις κατευθύνσεις τους για τις ΑΠΕ, με τον εντοπισμό κρίσιμων ζητημάτων και προβληματισμών που θέτουν τα ΠΧΠ, καθώς και στοιχείων ασυμβατότητας επιπέδων σχεδιασμού μεταξύ τους

■ **Συνάφεια με το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής:**

- εντοπισμός και αξιολόγηση των κατευθύνσεων του ΡΣΑ που σχετίζονται με τις ΑΠΕ

■ **Συνάφεια με τη Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα και τις Προστατευόμενες Περιοχές:**

- παρουσίαση των κατευθύνσεων του ΕΧΠ για την προστασία της φύσης, της βιοποικιλότητας και του τοπίου
- Διερεύνηση της συνάφειας του ΕΧΠ με τη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα και τις προστατευόμενες περιοχές καθώς και με το κανονιστικό πλαίσιο προστασίας και διαχείρισης των προστατευόμενων φυσικών περιοχών

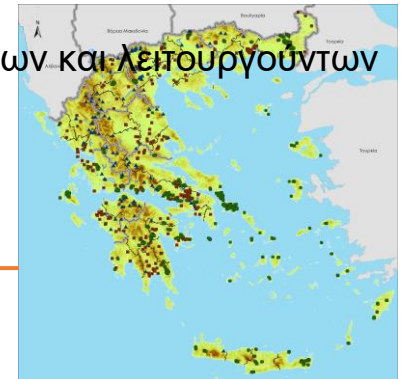
Συνθετική αξιολόγηση της συμβατότητας των διατάξεων των ΠΧΠ με το ΕΧΠ-ΑΠΕ

- Οι περισσότερες διατάξεις των ΠΧΠ είναι κατά κανόνα γενικής φύσεως και στην πλειονότητά τους συμβατές με το ισχύον ΕΧΠ-ΑΠΕ, καθώς υιοθετούν την αναγκαιότητα ανάπτυξης και ενίσχυσης των ΑΠΕ.
- Καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν συνολικά 221 διατάξεις, εκ των οποίων:
  - 177 κρίνονται συμβατές με το ΕΧΠ-ΑΠΕ
  - 42 κρίνονται ως μη συμβατές
  - 2 κρίνεται ότι δεν είναι δυνατό να αξιολογηθεί η συμβατότητά τους με το ΕΧΠ-ΑΠΕ
- Από τις 221 διατάξεις που καταγράφηκαν συνολικά:
  - 101 αξιολογούνται ως γενικής φύσεως
  - 74 κρίνεται ότι αποτελούν εξειδίκευση/συμπλήρωση των διατάξεων του ΕΧΠ-ΑΠΕ
  - 31 αποτελούν ασύμβατη τροποποίηση των διατάξεων του ΕΧΠ-ΑΠΕ
  - 15 αποτελούν σαφώς διατυπωμένες προτάσεις ανάδρασης προς το ΕΧΠ-ΑΠΕ

Ζητήματα που αναδείχθηκαν από την αξιολόγηση των αρμόδιων υπηρεσιών για αδειοδότηση έργων ΑΠΕ

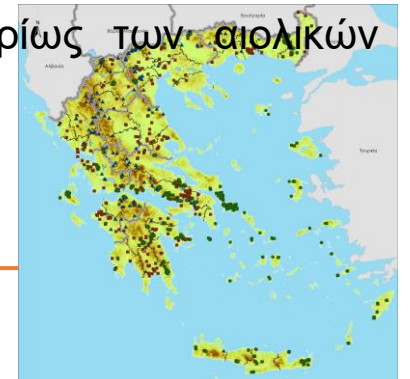
- Η αναγκαιότητα μελέτης και εκτίμησης, τουλάχιστον για τις αιολικές εγκαταστάσεις, των **συνεργιστικών και σωρευτικών επιπτώσεων** σε περιοχές προστασίας και της φέρουσας ικανότητας των περιοχών αυτών με βάση το προστατευτέο αντικείμενο.
- Η χωροθέτηση και εγκατάσταση, κυρίως αιολικών έργων, εντός προστατευόμενων περιοχών και ειδικότερα εντός των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της ορνιθοπανίδας και οι συγκρούσεις που αυτή συνεπάγεται.
- Η έλλειψη ειδικών προβλέψεων (κριτήρια, περιορισμοί χωροθέτησης) για τα **έργα μικρότερης ισχύος** που δεν υπάγονται στο ΕΧΠ-ΑΠΕ που είχε ως αποτέλεσμα η χωροθέτησή τους να μην υπακούει σε συγκεκριμένους κανόνες και να είναι άναρχη.
- Η δυνατότητα εγκατάστασης πρωτίστως Φ/Β, αλλά και άλλων μορφών ΑΠΕ (π.χ. αιολικά) σε γεωργική γη και ειδικότερα σε **γη υψηλής παραγωγικότητας**, με τον παράλληλο προβληματισμό για την έλλειψη θεσμικού πλαισίου που να αφορά στο χαρακτηρισμό της γης υψηλής παραγωγικότητας.
- Η απαίτηση πολλών συνοδών έργων και υποδομών για πρόσβαση και διασύνδεση των αιολικών εγκαταστάσεων σε ορεινές δασικές εκτάσεις και η ανάγκη εκτίμησης των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων τους σε μια ευρύτερη περιοχή.
- Η αναγκαιότητα ενσωμάτωσης των νεότερων θεσμοθετημένων δεδομένων περιβαλλοντικής ευαισθησίας των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και εναρμόνισης με τις υπό εκπόνηση Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες, προκειμένου να επανασχεδιαστούν οι περιοχές αποκλεισμού.
- Η αναγκαιότητα αναθεώρησης της φέρουσας ικανότητας των εγκαταστάσεων ΑΠΕ βάσει των ώριμων και λειτουργούντων έργων με απώτερο σκοπό τον αποκλεισμό περιοχών λόγω κορεσμού.
- Η ανάγκη προσαρμογής στα νέα τεχνολογικά δεδομένα.

Σύνοψη αποτελεσμάτων και πορισμάτων της αξιολόγησης - ανάλυσης

- **Δεδομένα βάσει των οποίων θα πρέπει να επανεξεταστούν – αναθεωρηθούν οι σχετικές ρυθμίσεις του ισχύοντος ΕΧΠ-ΑΠΕ**
  - Η μέγιστη επιτρεπόμενη πυκνότητα αιολικών εγκαταστάσεων ανά ΟΤΑ και κατηγορία χώρου (ΠΑΠ, ΠΑΚ, νησιά, κλπ.), όπως καθορίζεται από το ισχύον ΕΧΠ-ΑΠΕ, παρέχει τη δυνατότητα εγκατάστασης μονάδων εκμετάλλευσης της αιολικής ενέργειας, συνολικής ισχύος 26πλάσιας του εθνικού στόχου για το 2030, μόνο από χερσαίες εγκαταστάσεις.
  - Η αύξηση του μεγέθους των Α/Γ τροποποιεί τα δεδομένα – υποθέσεις στα οποία είχε βασιστεί το ισχύον ΕΧΠ-ΑΠΕ και καθιστά αναγκαία την επανεξέταση θεμάτων όπως οι κανόνες ένταξης στο τοπίο, οι ελάχιστες αποστάσεις, η επίδραση των εγκαταστάσεων σε ευαίσθητα τοπία, κλπ.
  - Η αύξηση των απαιτήσεων των συνοδών έργων και υποδομών, κυρίως των αιολικών εγκαταστάσεων.
  - Η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός των Ζωνών Ειδικής Προστασίας της ορνιθοπανίδας (ΖΕΠ) αλλά και των Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά (ΣΠΠ) και οι συγκρούσεις που συνεπάγεται.
  - Η εναρμόνιση με τις υπό εκπόνηση Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες, προκειμένου να επαναπροσδιοριστούν οι περιοχές αποκλεισμού.
  - Η αποσαφήνιση των κριτηρίων χωροθέτησης όλων των μορφών ΑΠΕ και κυρίως των αιολικών εγκαταστάσεων.

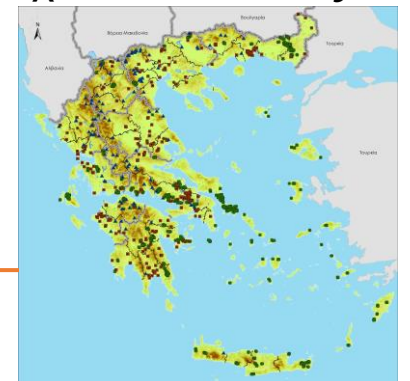
Σύνοψη αποτελεσμάτων και πορισμάτων της αξιολόγησης - ανάλυσης

- **Όσον αφορά το γενικότερο αναπτυξιακό & θεσμικό πλαίσιο, το σχετικό με τις ΑΠΕ – ενσωμάτωση ρυθμίσεων για την εξυπηρέτηση των παρακάτω στόχων:**
  - Συμβατότητα των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) με τις τάσεις ανάπτυξης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ.
  - Ενίσχυση και επέκταση των δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε αντιστοιχία με τις τάσεις ανάπτυξης εγκαταστάσεων ΑΠΕ χωρικά.
  - Ανάπτυξη θαλάσσιων εγκαταστάσεων ΑΠΕ για την εκμετάλλευση της αιολικής ενέργειας.
  - Ανάπτυξη μονάδων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με μπαταρίες, έτσι ώστε να εξισορροπηθεί η μεταβλητότητα ηλεκτροπαραγωγής των ήδη διαδεδομένων μορφών εγκαταστάσεων ΑΠΕ (Α/Γ και Φ/Β).
  - Θεσμοθέτηση ρυθμίσεων για έργα μικρότερης ισχύος που δεν υπάγονται στο ΕΧΠ ΑΠΕ, με αποτέλεσμα η χωροθέτησή τους να μην υπακούει σε συγκεκριμένους κανόνες και να είναι άναρχη.
  - Ενεργοποίηση του προβλεπόμενου από το ισχύον ΕΧΠ-ΑΠΕ Συστήματος Παρακολούθησης, με στόχο τη μελέτη και εκτίμηση των συνεργιστικών και σωρευτικών επιπτώσεων των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, ιδίως σε περιοχές προστασίας.
  - Προσδιορισμός με συστηματικό τρόπο της σχέσης των ΕΧΠ μεταξύ τους και παροχή κατευθύνσεων για χρήσεις που είναι εν δυνάμει ασύμβατες ή ανταγωνιστικές με το αντικείμενο του καθενός.
  - Εναρμόνιση των ΠΧΠ με το ΕΧΠ-ΑΠΕ και παροχή κατευθύνσεων: Διατάξεις των ΠΧΠ οι οποίες κινούνται σε πλαίσιο συμβατότητας με το ΕΧΠ-ΑΠΕ και αξιολογούνται θετικά μπορούν να αποτελέσουν εισροή στο νέο ΕΧΠ / Διατάξεις των ΠΧΠ που προκάλεσαν προβληματισμό χρήζουν περαιτέρω θεώρησης στο επόμενο στάδιο, προκειμένου είτε να ληφθούν υπόψη στο νέο ΕΧΠ είτε να προταθεί η κατάργησή τους από τα ΠΧΠ ώστε να μην προκύπτουν ζητήματα εναρμόνισης.

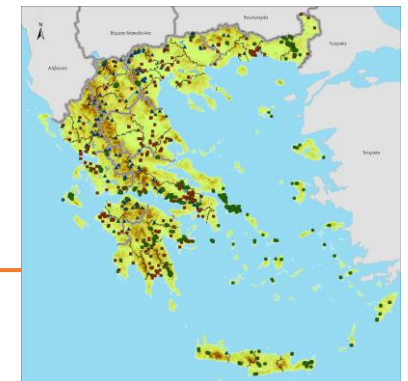
Πλαίσιο ενεργειακής πολιτικής: Στόχοι για το 2030

- **Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001** → ενωσιακός δεσμευτικός στόχος για μερίδιο ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ένωσης: τουλάχιστον 32%
- **ΕΣΕΚ (2019)** → αύξηση του μεριδίου συμμετοχής των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας τουλάχιστον στο 35%,
  - αύξηση του μεριδίου συμμετοχής των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον 60%,
  - το μερίδιο των ΑΠΕ για τις ανάγκες θέρμανσης και ψύξης να ξεπεράσει το 40%, και
  - το μερίδιο των ΑΠΕ στον τομέα των μεταφορών να ξεπεράσει το 14%.
- Ανακοίνωση **«Προσαρμογή στον στόχο του 55%»** (Fit for 55) για προσαρμογή των ενωσιακών πολιτικών ώστε να επιτευχθεί μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 → αύξηση μεριδίου ενέργειας από ΑΠΕ στο συνολικό ενεργειακό μείγμα σε επίπεδο ΕΕ σε τουλάχιστον 40 % έως το 2030.

Πλαίσιο ενεργειακής πολιτικής: Στόχοι για το 2050

- **“Εθνικός Ενεργειακός Σχεδιασμός: Οδικός Χάρτης για το 2050”** (2012) → κύρια χαρακτηριστικά εθνικού ενεργειακού συστήματος για το 2050:
  - μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 60%-70% σε σχέση με το 2005,
  - η ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ: σε ποσοστό 85%-100%,
  - η συνολική διείσδυση ΑΠΕ: σε ποσοστό 60%-70% στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας
- **“Μακροχρόνια Στρατηγική για το έτος 2050”** (2020) → βάσει των σεναρίων:
  - οι ΑΠΕ θα καλύπτουν απευθείας το 75-90% του συνόλου της ενέργειας το 2050
  - η ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ θα καλύπτει το 88%-90% της ακαθάριστης ζήτησης παρουσιάζει το 2050

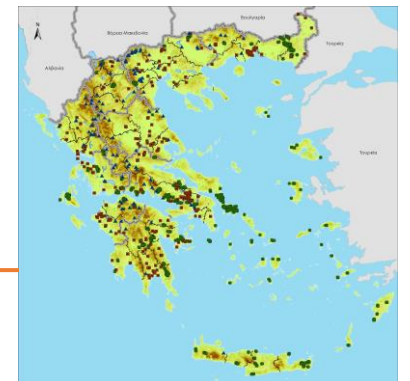
Πλαίσιο για την οικολογική και περιβαλλοντική προστασία

■ Βασικές στρατηγικές:

- Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 (2020)
- Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα (2014) και το Σχέδιο Δράσης (για τα έτη 2014-2029),
- Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (2016)

■ Κανονιστικό επίπεδο:

- Ν. 3937/2011 “Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις“
- Ν.4685/2020 “Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις”

Σκοπός ΕΧΠ-ΑΠΕ

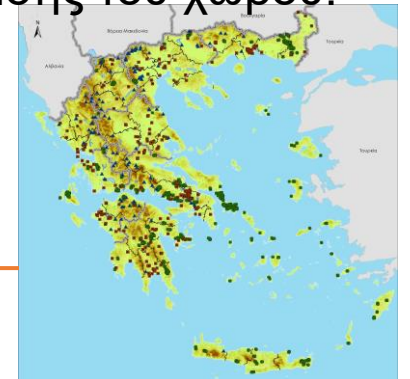
Διαμόρφωση ενός πλαισίου κατευθύνσεων και ρυθμίσεων για τη χωρική διάρθρωση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ και των επιμέρους κατηγοριών τους, λαμβάνοντας υπόψη:

1. τον **ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας** και την ανάγκη επίτευξης των εκάστοτε συμβατικών στόχων της Ελλάδας για την προώθηση των ΑΠΕ και την αύξηση της διείσδυσής τους στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας,
2. τη **φυσιογνωμία και τα χωρικά χαρακτηριστικά** του ηπειρωτικού, θαλάσσιου και νησιωτικού χώρου, και
3. τις **ανάγκες προστασίας** και διαχείρισης των περιοχών με ειδικό περιβαλλοντικό - οικολογικό - πολιτιστικό και τοπιολογικό ενδιαφέρον, καθώς και των περιοχών με μεγάλη ευαλωτότητα στην κλιματική μεταβολή.

Στόχοι ΕΧΠ-ΑΠΕ

- Διαμόρφωση πολιτικών για τη χωρική διάρθρωση και οργάνωση των ΑΠΕ
- Αναθεώρηση των περιοχών αποκλεισμού
- Εντοπισμός ευρύτερων περιοχών προτεραιότητας, κατάλληλων για εγκατάσταση επιμέρους μορφών ΑΠΕ
- Αναθεώρηση και επικαιροποίηση των ισχυόντων κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης, καθώς και προσδιορισμός, όπου κρίνεται αναγκαίο, νέων κανόνων-κριτηρίων
- Υιοθέτηση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού εφαρμογής, παρακολούθησης και ελέγχου της χωρικής ανάπτυξης των εγκαταστάσεων
- Εναρμόνιση της σχέσης του ΕΧΠ-ΑΠΕ με τα υπόλοιπα ΕΧΠ και παροχή κατευθύνσεων για χρήσεις που είναι εν δυνάμει ασύμβατες ή ανταγωνιστικές με το αντικείμενο του καθενός.
- Παροχή ενός συνεκτικού πλαισίου κατευθύνσεων προς τα υποκείμενα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού για την προώθηση των ΑΠΕ στο πλαίσιο της συνεκτικής και ολοκληρωμένης διαχείρισης του χώρου.

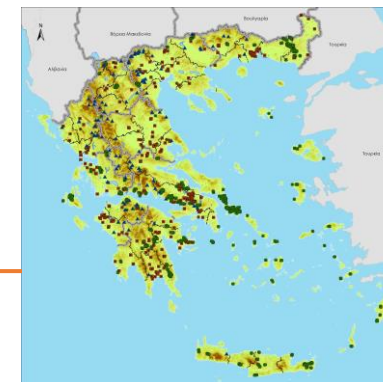

Προτάσεις εναλλακτικών σεναρίων

- Αναφορικά με τον **ενεργειακό σχεδιασμό**:
  - Σενάριο 1: Επίτευξη στόχων του ισχύοντος ΕΣΕΚ (με χρονικό ορίζοντα το 2030)
  - Σενάριο 2: Επίτευξη στόχων της Μακροχρόνιας Στρατηγικής για το έτος 2050

Αναφορικά με τον **χωροταξικό σχεδιασμό** :

- Σενάριο 1: Κατάργηση του ΕΧΠ- ΑΠΕ και διαχείριση της χωροθέτησης έργων ΑΠΕ μέσω περιβαλλοντικής αδειοδότησης
- Σενάριο 2: Διατήρηση ισχύοντος ΕΧΠ-ΑΠΕ με απλή εναρμόνιση των περιοχών αποκλεισμού οικολογικού ενδιαφέροντος στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο
- Σενάριο 3: Παροχή κατευθυντήριων γραμμών χωροθέτησης και μετακύλιση του σχεδιασμού προς χαμηλότερα επίπεδα (Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια) για επακριβή καθορισμό ζωνών χωροθέτησης έργων ΑΠΕ με παράλληλη υποχρέωση παραγωγής καθορισμένης συνολικής ισχύος από κάθε ΟΤΑ.
- Σενάριο 4: Επικαιροποίηση και βελτίωση του ισχύοντος ΕΧΠ-ΑΠΕ

Σενάριο 4: Επικαιροποίηση και βελτίωση του ισχύοντος ΕΧΠ-ΑΠΕ - κύριοι άξονες αναθεώρησης

α) να εναρμονιστεί με τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές για την ανάπτυξη των ΑΠΕ, τα νεότερα επιστημονικά και τεχνολογικά δεδομένα και το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο,

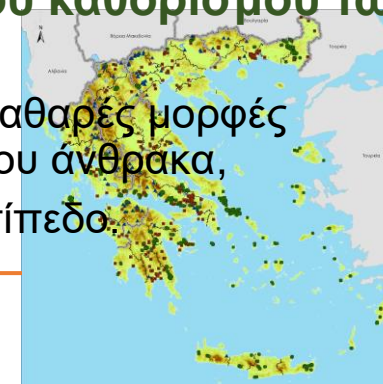
β) να λάβει υπόψη τη διαμορφωμένη σήμερα κατάσταση (υφιστάμενες συγκεντρώσεις, περιοχές με αυξημένη ζήτηση κλπ.) και τις τυχόν συνεργιστικές - σωρευτικές επιπτώσεις των έργων ΑΠΕ, και

γ) να επιλύσει προβλήματα εφαρμοσιμότητας ορισμένων κατευθύνσεων του ισχύοντος ΕΧΠ.

Σενάριο 4: Επικαιροποίηση και βελτίωση του ισχύοντος ΕΧΠ-ΑΠΕ - κύριοι άξονες αναθεώρησης

- **Διατήρηση ενιαίων κανόνων σε όλη τη χώρα**
  - προσφέρουν διαφάνεια και αίσθημα ισότιμης αντιμετώπισης των επενδυτών,
  - διαμορφώνουν ένα βασικό πλαίσιο αξιολόγησης και στάθμισης των επενδύσεων στο πλαίσιο της χωροταξίας,
  - διευκολύνουν τις αρμόδιες υπηρεσίες στην αδειοδότηση έργων ΑΠΕ,
  - συμβάλλοντας, παράλληλα, στην προστασία του περιβάλλοντος
- **Ενίσχυση αποτελεσματικών μηχανισμών για την εφαρμογή, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της χωρικής ανάπτυξης των ΑΠΕ, προκειμένου**
  - να αξιολογείται κατάλληλα η ένταξή τους στο φυσικό χώρο και το Τοπίο,
  - να εξετάζονται οι τυχόν συνεργιστικές - σωρευτικές επιπτώσεις τους, και
  - να εντοπίζονται εγκαίρως κίνδυνοι περιβαλλοντικής υποβάθμισης καθώς και άλλα ζητήματα που μπορεί να επιτάσσουν την τακτικότερη αναθεώρηση του ΕΧΠ-ΑΠΕ.
- **Προώθηση πολιτικών που δίνουν δυνατότητες εξειδίκευσης και ακριβέστερου καθορισμού των κατάλληλων ζωνών σε τοπικό επίπεδο**
  - ενεργοποιώντας έτσι τις τοπικές κοινωνίες προς την κατεύθυνση της μετάβασης προς καθαρές μορφές ενέργειας και σε κλιματικά ουδέτερη οικονομία με απαλλαγή από εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα,
  - χωρίς ωστόσο να μειώνεται η αναγκαιότητα χωρικού σχεδιασμού των ΑΠΕ σε εθνικό επίπεδο.

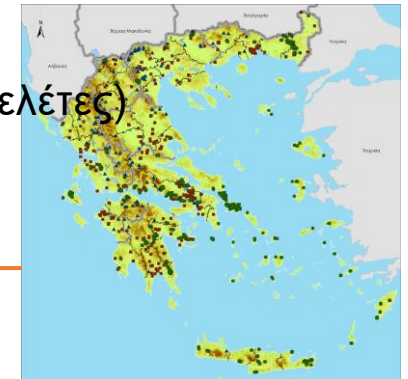
Κρίσιμα ζητήματα (υπο-σενάρια) - αιολικές εγκαταστάσεις

■ Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ)

- Κατάργηση των ΠΑΠ και θέσπιση μέγιστου ποσοστού κάλυψης? π.χ. 5% σε όλους τους ΟΤΑ του ηπειρωτικού χώρου, πλην των ΟΤΑ με υψηλό δείκτη τουριστικής ανάπτυξης (4% ως έχει) και της Αττικής (8% ως έχει?)
- Διατήρηση και αύξηση των ΠΑΠ (εισροή προτεινόμενων ΠΑΠ από ΠΧΠ) με μείωση όμως του μέγιστου ποσοστού κάλυψης στους ΟΤΑ που εμπίπτουν σε αυτές (π.χ. 6%)? (μπορεί να δίνεται η δυνατότητα στα ΠΧΠ να καθορίζουν και άλλες ζώνες ΠΑΠ?)
- Θαλάσσια αιολικά πάρκα

■ Περιοχές αποκλεισμού των αιολικών εγκαταστάσεων

- Απαγόρευση αιολικών εγκαταστάσεων σε όλη την έκταση των Natura (κατά την πρόταση περιβαλλοντικών οργανώσεων)?
- Ή σωστότερα, αύξηση των περιοχών απαγόρευσης όπως
  - Απαγόρευση σε καθαρά δάση, όπως αυτά ορίζονται στο ΠΔ του 2016?
  - Απαγόρευση και σε άλλες βουνοκορφές που έχουν ειδικό ενδιαφέρον (κριτήρια?)
  - Απαγόρευση στη γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας
- Καθορισμός περιοχών αποκλεισμού στο θαλάσσιο χώρο (ανάγκη εισροών από άλλες μελέτες)

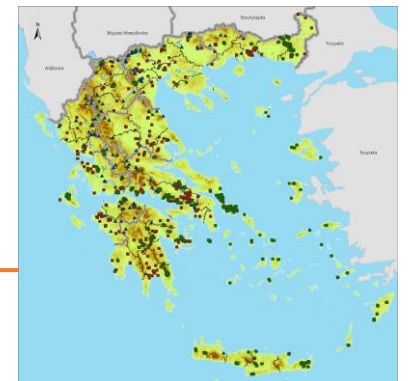
Κρίσιμα ζητήματα (υπο-σενάρια) - αιολικές εγκαταστάσεις

■ Κανόνες-κριτήρια χωροθέτησης των αιολικών εγκαταστάσεων

- Επανεξέταση της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας (είτε καταργηθούν οι ΠΑΠ είτε όχι), καθώς και της ένταξης περισσότερων ΟΤΑ στην κατηγορία των ΟΤΑ με υψηλό δείκτη τουριστικής ανάπτυξης
- Επανεξέταση, όπου χρειάζεται, των ελάχιστων αποστάσεων από γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής.
- Κατεύθυνση για χρήση χαρτών ευαισθησίας άγριας ζωής προκειμένου να διαπιστώνεται η κατάσταση διατήρησης των φυσικών οικοτόπων ή/και των πληθυσμών των προστατευόμενων ειδών?
- Καθορισμός εξειδικευμένων κριτηρίων ανάλογα με την τυπολογία των νησιών
- Επανεξέταση των κανόνων - κριτηρίων ένταξης στο τοπίο
  - Κατεύθυνση για χαρτογράφηση των πιο κατάλληλων περιοχών/θέσεων για την αποφυγή κορεσμού τοπίου?

■ Τυπική Α/Γ

- Επανακαθορισμός της τυπικής Α/Γ – Είναι σκόπιμος αφού πρόκειται για τυπικό/μαθηματικό μέγεθος?

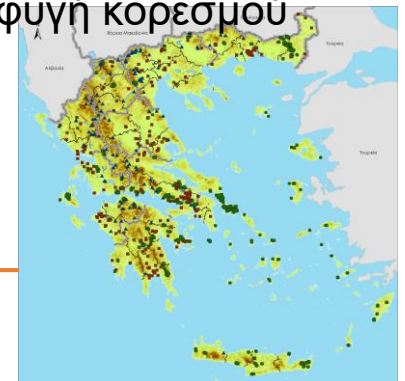
Κρίσιμα ζητήματα (υπο-σενάρια) - φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις

■ Περιοχές αποκλεισμού των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων

- Απαγόρευση φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων σε φυσικές λίμνες (στις προστατευόμενες τεχνητές ούτως ή άλλως απαγορεύονται)?
- Απαγόρευση φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων σε αναβαθμίδες (όπως ορίζονται από πού?)

■ Κανόνες-κριτήρια χωροθέτησης

- Μικρά Φ/Β: περιορισμός στον αριθμό μικρών Φ/Β που μπορούν να εγκαθίστανται σε μια συγκεκριμένη έκταση, + απαγόρευση χωροθέτησης σε όμορα αγροτεμάχια.
- Καθορισμός μέγιστου ποσοστού εδαφικής κάλυψης ανά ΟΤΑ? ή εν γένει στην γεωργική γη των ΟΤΑ?
- Εγκατάσταση Φ/Β σε βοσκήσιμες εκτάσεις, μόνο εφόσον υπάρχει πλεόνασμα γης?
- Καθορισμός ελάχιστων αποστάσεων από γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής?
- Καθορισμός κανόνων - κριτηρίων ένταξης στο τοπίο
  - Κατεύθυνση για χαρτογράφηση των πιο κατάλληλων περιοχών/θέσεων για την αποφυγή κορεσμού τοπίου ?

Κρίσιμα ερωτήματα / μαθήματα

- Οι βασικοί στόχοι ενός ΕΧΠ

- Ισόρροπη ανάπτυξη
- Βιώσιμη χωρική ανάπτυξη
- **Μόνον αυτά?** ή και διαφάνεια + ισονομία

(Ένα χωροταξικό πρέπει ένα σαφές και διαφανές πλαίσιο κατευθύνσεων και προϋποθέσεων τόσο στις αδειοδοτούσες αρχές για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη άσκηση του ρυθμιστικού τους ρόλου όσο και στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, με ισότιμη αντιμετώπιση όλων των επενδύσεων, ώστε να προσανατολίζονται σε καταρχήν κατάλληλες από χωροταξικής απόψεως περιοχές εγκατάστασης και να περιορίζουν τις αβεβαιότητες που συχνά αναφύονται, συνεισφέροντας έτσι στη δημιουργία αισθήματος επενδυτικής ασφάλειας, αλλά και στη διεύρυνση της αποδοχής του πλαισίου εγκατάστασης ΑΠΕ από τις τοπικές κοινωνίες)

- Ο στρατηγικός χαρακτήρας

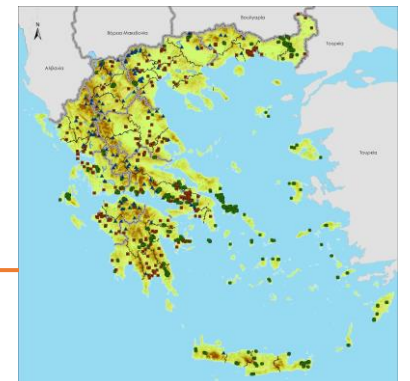
- Είναι πράγματι μόνον στρατηγικό πλαίσιο ή και σχέδιο ρυθμίσεων?
- **και είναι πρόβλημα αυτό?**

- Η σχέση με την κλίμακα

- Σε ποιο επίπεδο λεπτομέρειας μπορεί να υπεισέρχεται ένα ΕΧΠ?
- **Διάκριση από άλλου επιπέδου μελέτες** π.χ. ΕΠΜ ή ΜΠΕ

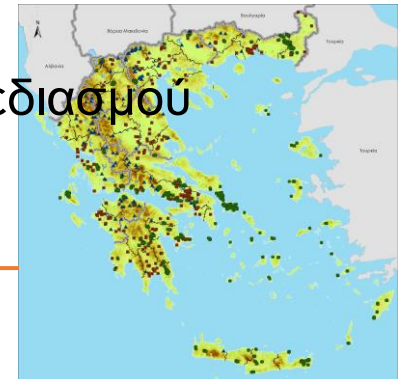
- Σχέση αναγκών/δημόσιων πολιτικών για

- Ενέργεια
- Κλιματική αλλαγή
- Περιβάλλον
- Αλλά και **διασφάλιση/εξασφάλιση/προστασία και άλλων πόρων/αναγκών** (αγροτική γη / τροφή / νερά κλπ.)

Κρίσιμα ερωτήματα / μαθήματα

- Μύθοι vs πραγματικότητες γύρω από ένα ΕΧΠ
  - Η Ελλάδα δεν έχει χωροταξικό σχεδιασμό για τις ΑΠΕ: και **όμως έχει** από το 2008
  - Η Ελλάδα δεν ακολουθεί τις διεθνείς πρακτικές και τα κριτήρια χωροθέτησης: και **όμως τα ακολουθεί**
  - Ο κεντρικός ή ο αποκεντρωμένος σχεδιασμός θα έδινε καλύτερες λύσεις? Μήπως το ερώτημα είναι κυρίως **ποιες προϋποθέσεις απαιτούνται** ώστε είτε ο κεντρικός είτε ο αποκεντρωμένος σχεδιασμός να βελτιστοποιεί το αποτέλεσμα του σχεδιασμού?
- Χαρακτηριστικά του συστήματος σχεδιασμού και διαδικασίες
  - Ποιος παίρνει τις αποφάσεις
  - Εμπλεκόμενοι φορείς (με τα επιμέρους συμφέροντά τους)
  - Ο ρόλος της διοίκησης
  - Ο ρόλος των μελετητών
  - Διαδικασίες Διαβούλευσης
  - Αρκεί η ΣΜΠΕ? Ή καλύτερα είναι η ΣΜΠΕ εργαλείο διαβούλευσης? Ή απλώς γνωστοποίησης των προθέσεων της διοίκησης
  - Συμμετοχή κοινού – Με ποιους τρόπους σε τέτοιας κλίμακας έργα?
- Το μεγάλο ζήτημα της εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης του σχεδιασμού
  - Επιχειρησιακά εργαλεία χρήσιμα για τους εμπλεκόμενους

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!